

PROTOKÓŁ

ze spotkania Grupy Roboczej ds. Ochrony Powietrza i Energetyki działającej w ramach krajowej sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających funduszami unijnymi „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”

W dniu 25 lutego 2019 r. w Warszawie miało miejsce spotkanie Grupy Roboczej ds. Ochrony Powietrza i Energetyki, poświęcone zagadnieniom związanym z wdrożeniem do krajowego porządku prawnego postanowień ogłoszonego w dniu 22 lutego 2018 r. wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w sprawie skargi Komisji Europejskiej dotyczącej utrzymujących się w dłuższej perspektywie czasowej przekroczeń norm jakości powietrza dla pyłu zawieszonego PM10 (skarga C-336/16), rozwiązań prawnych przygotowanych przez Ministerstwo Środowiska dla wypełnienia wyroku, jak również planom działania Grupy na 2019 r.

Na wstępie przewodniczący Grupy Roman Głaz przypomniał, że wykonanie wyroku TSUE zostanie dokonane na poziomie krajowym poprzez zmianę ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. poz. 1128), jak również na poziomie wojewódzkim poprzez przygotowanie i realizację programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych według nowych zasad, określonych ww. projektowanymi aktami prawnymi. Nawiązano także do spotkania, jakie odbyło się w dniu 11 lutego 2019 r. w siedzibie Ministerstwa Środowiska, w którym uczestniczyli dyrektorzy departamentów/wydziałów ochrony środowiska w Urzędach Marszałkowskich, w trakcie którego przedstawiono informację o działaniach oraz harmonogramie prac związanych z wykonaniem przedmiotowego wyroku.

Po rozpoczęciu spotkania zgłoszono wniosek o pominięcie prezentacji proponowanych zmian prawnych określonych w projekcie ustawy o zmianie ustawy – *Prawo ochrony środowiska* i przejście bezpośrednio do dyskusji nad nimi. Dokument ten został uczestnikom spotkania udostępniony z odpowiednim wyprzedzeniem, dlatego też na podstawie zgodnej opinii członków Grupy przystąpiono od razu do omawiania propozycji Ministerstwa Środowiska.

W spotkaniu uczestniczyli i udzielali wyjaśnień pracownicy Departamentu Ochrony Powietrza i Klimatu w Ministerstwie Środowiska: Agnieszka Sosnowska, Dyrektor Departamentu, Roman Głaz, Naczelnik Wydziału ds. Ochrony Atmosfery, Marzena Zawalich, Główny Specjalista oraz Małgorzata Wiącek, Starszy Specjalista.

Do najważniejszych poruszonych kwestii należały:

- 1) w zakresie projektu ustawy o zmianie ustawy - *Prawo ochrony środowiska*:
 - ✓ zmiana terminów przygotowania i przyjęcia w drodze uchwał sejmików województw programów ochrony powietrza (POP) oraz planów działań krótkoterminowych (PDK),

o których mowa w art. 91 i 92 ustawy – Prawo ochrony środowiska – poprzez skrócenie tych terminów,

- ✓ obowiązek corocznego monitorowania przez zarząd województwa postępu realizacji działań realizowanych na szczeblu gminnym, wynikających z POP oraz PDK, jak również przekazywania tych informacji do ministra właściwego do spraw środowiska,
- ✓ wprowadzenie dla ministra właściwego do spraw środowiska zadania polegającego na opiniowaniu projektu uchwały w sprawie POP, pod względem zgodności z wymaganiami, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 91 ust. 10, w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania,
- ✓ zmiana delegacji ustawowej w zakresie przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 września 2012 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1028) - doprecyzowanie przepisów krajowych pod kątem ww. zarzutu wyroku TSUE,
- ✓ zmiana delegacji ustawowej do wprowadzenia zmian przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. z 2018 r. poz. 1120).

2) w zakresie nowelizacji rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych:

- ✓ modyfikacja przepisów obowiązującego rozporządzenia, według zaleceń KE, zgodnie z użytym przez TSUE zarzutem odnośnie do użytego w dyrektywie 2008/50/WE sformułowania w art. 23 ust. 1 akapit drugi „programy ochrony powietrza określają odpowiednie działania, tak aby okres, w którym poziomy dopuszczalne i docelowe nie są dotrzymane, był jak najkrótszy”:
 - proponowane zmiany polegać będą głównie na zmianie brzmienia obowiązującego rozporządzenia, odnoszącego się do części opisowej programu ochrony powietrza, w zakresie harmonogramu rzeczowo-finansowego realizacji POP, poprzez skrócenie czasu realizacji działań:
 - średnioterminowych – z 5 lat na okres nie dłuży niż 4 lata
 - długoterminowych – z 10 lat na okres nie dłuższy niż 6 lat.
 - wprowadzenie obowiązku określania działań krótkoterminowych z terminem realizacji nie dłuższym niż 2 lata od dnia przyjęcia uchwały sejmików województw w sprawie POP;
- ✓ wprowadzenie wskaźników monitorowania postępów realizacji działań naprawczych oraz osiągniętych efektów ekologicznych,
- ✓ modyfikację projektu rozporządzenia w zakresie informacji niezbędnych do uwzględnienia w POP i PDK, zgodnie z zakresem i układem określonym w załączniku nr 12 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. poz. 1120).

W trakcie dyskusji nad projektowanymi zmianami prawodawstwa krajowego, przedstawiciele urzędów marszałkowskich zwrócili uwagę na ryzyko nie wywiązania się z ustawowego obowiązku przygotowania i przyjęcia w drodze uchwał sejmików województw nowych POP w terminie do dnia 15 maja 2020 r., których obowiązek przygotowania stwierdzony zostanie na podstawie wyników oceny jakości powietrza za 2018 r. Podkreślono, że terminowość przygotowania nowych POP uzależniona jest od pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych nie pochodzących z budżetu marszałka województwa, tj. z budżetu wojewody oraz z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

W odpowiedzi na podnoszone wątpliwości, przedstawiciele Ministerstwa Środowiska wyjaśnili, że zarówno terminy zakończenia prac legislacyjnych nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz projektem rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych – termin do końca czerwca 2019 r., jak również przygotowania i przyjęcia w drodze aktu prawa miejscowego nowych POP – termin do końca czerwca 2020 r., wynika bezpośrednio z zobowiązania Komisji Europejskiej nałożonego na Polskę, w trakcie spotkania package meeting, które miało miejsce w dniu 16 listopada 2018 r. w Ministerstwie Środowiska i nie podlega negocjacji. Dodatkowo poinformowano, że Minister Środowiska zwrócił się do Rad Nadzorczych i Prezesów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o priorytetowe potraktowanie wniosków zarządów województw o dofinansowanie opracowania projektów POP

Na spotkaniu ustalono, że członkowie Grupy mogą zgłaszać za pośrednictwem Sekretariatu Sieci ENEA do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska – w terminie do dnia 4 marca 2019 r., natomiast do projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych w ramach prekonsultacji – w terminie do dnia 11 marca 2019 r.

Na zakończenie spotkania przewodniczący Roman Głaz przedstawił zebrany prezentację z ostatniego plenarnego posiedzenia Sieci, które miało miejsce w listopadzie 2018 r. oraz przedstawił propozycje prac grupy na 2019 r.

Na tym porządek obrad wyczerpano.

Przewodniczący Grupy Roboczej
Ochrona Powietrza i Energetyka
Sieć „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”

Roman Głaz

5.03.2019 ✓

